

İSTANBUL 3. İSLAM TIP KONFERANSI

Tıbbi insanların uhrevi inançlarına göre sınıflandırmak, Musevi Tıbbi Hıristiyan Tıbbi ya da İslam Tıbbi başlıklar altında ele almak Hipokrat andı içtiğini anımsayan hekimleri şaşırttı. Geleneksel Hipokrat andı dil, din ve ırk ayrımını tıp toplumundan silmişti.

İstanbul tıp çevresi son dönemde çok ilginç, bir o kadar da tartışmalı bir konferansa sahne oldu.

28 Eylül 1984 günü Milliyet gazetesi, haberi şöyle verdi:

“İSLÂM Ülkeleri Üçüncü Tıp Konferansı, bu sabah İstanbul’da Başbakan Turgut Özal tarafından açılacak. Cumhurbaşkanı Kenan Evren’in himayelerinde düzenlenen konferansın açılışı, İstanbul ve daha sonra Sheraton Otel’inde sürdürülecek oturumlarla 1 Ekim akşamı sona erecek.

Pek çok İslâm ülkesinin yanı sıra Batılı bazı ülkelerden gelecek 112 delegenin katılması beklenen konferansta, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mehmet Aydın, YÖK Başkanı Prof. Dr. İhsan Doğramacı ile Kuveyt Sağlık Bakanı ve İslâm Tıp Organizasyonu Başkan Abdülrahman El Avadi’nin de birer konuşma yapacağı belirtiliyor. Konferansa, 7 ülkenin sağlık bakanları da katılıyor.”

Konferansta bulunamadığımızdan, olup biteni basından izledik. YÖK Başkanı Prof. Dr. İhsan Doğramacı’ya göre, “3. İslâm Tıp Konferansı’nın İstanbulda toplanması iki yıl önce, hükümet tarafından kararlaştırılmıştır. Bir daha da Türkiye’de toplanmayacaktır. Bir sonraki toplantı Lahor’da yapılacaktır.”

Tıbbi, insanların uhrevi inançlarına göre sınıflandırmak, Musevi Tıbbi, Hıristiyan Tıbbi ya da İslam Tıbbi başlıkları altında ele almak, hipokrat andı içtiğini anımsayan hekimleri şaşırttı. Geleneksel Hipokrat andı dil, din ve ırk ayrımı tıp toplumundan silmişti. Kaldı ki günümüzün evrensel tıbbi ileri teknoloji-den yararlanarak gerek medikal gerekse operatif dallarında harikalar yarattığı bir dönemde, ilkel yöntemler salık veren bir

konferansa gülüp geçerdik. Ama olay bununla kalmadı. Bilindiği gibi görkemli bir merasimle bir kitap yakıldı konferansta. Bu eylemin tepkileri gerek iç, gerekse dış basında umulandan büyük oldu. Bir çağrışım XIX. yüzyılda yaşamış Alman ozan Heinrich Heine’yi anımsattı, bizê Heine,

“Kitapların yakıldığı yerlerde insanlar da yakılır...” demişti. Kehaneti kendi ülkesinde yüz yıl sonra gerçekleşti. Nitekim, “1933 Almanya’sında önce kitaplar yakıldı. Sonra kamplar kuruldu. Kampların gaz odalarında boğularak öldürülen insanlar, özel fırınlarda yakıldı.” (Burhan Arpad)

İstanbul 3. İslam Tıp Konferansının İstanbul Üniversitesi Merkez Binası Doktora salonundaki besmeleli açılışından sonra, 2. günkü toplantısında öğlen namazı saatinde bir delege kürsüye çıkarak ezan okudu, ardından söz alan Birleşik Arap Emirlikleri delegesi Dr. Selim Ahmed Ali El-Yafai, “Kuran ve Kanser” adlı bildirimini okudu. Bir süre önce İngiltere’de yayımlanan, “The Encyclopedia of Islam” adlı yapıtın eline geçtiğini söyleyen Dr. Yafai, “Bir tıp kitabının önsözünde ‘günümüzde Batı medeniyeti zirveye erişmiştir’ dediğini gördüm. Gerçekte batı medeniyetleri, İslam âlemine baktıkları zaman gerçek kudretlerini Kuran’da bulmuşlardır” dedi. Daha sonra “Geçen 400 yıl içinde İslam tababetinin ansiklopedisi, ruhu ve metotlarını, İslamiyetin temellerini yok etmeye çalışmışlardır. Oysa bizim bütün kuvvetimiz Kuran’dan çıkmaktadır. Bizim dinden kopuşumuz zayıf noktamızı teşkil etmiştir. Batı âleminde İbn-i Sina’nın bile kitaplarını yakmışlardır. Batı medeniyeti daha başlangıcında İslam medeniyetine saldır-

İstanbul 3. İslâm Tıp Konferansında

Birleşik Arap Emirlikleri delegesi Dr. Selim Ahmed Ali El-Yafai:

- İslamiyetle sigara, içki ve uyuşturucu yasaktır.
- Bütün kuvvetimiz Kurandan çıkmaktadır. Ben, kendimi Tanrıya adıyorum dediğim zaman Tanrı kuvvetiyle radyasyona karşı bedenimi korurum.
- Nüdzim deri kanserine neden olur.
- Bir erkek başka kadınlarla ilişki kursa prostat kanseri olur.

Müslümanlığın kabul eden Alman Dr. Omar Schroedter:

- Günde 3 kez bal yemek hastalıkları önler.

Cezayirli Dr. Ahmed Aronua:

- İnsan önce mutluluk ve sağlık ister, öteki istekleri sonra gelir.

Güney Afrika’dan Dr. Gulam Muhammed Kerim:

- Güney Afrika’da her gün 35 kişi kalp hastalıklarından ölmektedir.
- İbadet ve oruç kanseri önler.
- Batı tıbbında, İslam tıbbında olduğu gibi somut gerçekler geçerli değildir.

Dr. Abdulsettar Abugeda:

- Dua ruhun ilacıdır. Dua etmek psikolojik tedavi demektir.

Dr. Abdullah El-Hadi:

- Kuranın gerilimi azaltıcı etkisi vardır.

Dr. Abdulah Hoseyn B-Salama:

- İslâm dini insanı, kanserden korur. Çünkü müslüman kadın, kocası

Kongreler-Günler

miştir. Ben de sizin önünüzde bu kitabı yakıyorum” diyen Dr. Yafai, önüne getirilen bir tepsinin içinde kitabı yaktı. Kim olduğu anlaşılmayan tepsiyi getiren görevli, içinde yanan kitaplı tepsiyi salondan geçerek götürürken, öteki İslam ülkelerinden gelen delegeler Dr. Yafai'yi uzun bir süre alkışladılar.

“Kül olup giderdi”

Basında ortaya çıkan tepkileri şöyle özetledik:

Biz, Kültür Bakanımızla, yazarımızla profesörümüzle, işadamızla, sanatçımızla “*kitap yakılır mı, yakılmaz mı?*” diye tartışırken sorunun yanıtı yakışksız bir eylemle verildi.

Tarihin karanlık çağlarında Batı'da yalnız kitaplar değil, insanlar da yakılırdı. Dinsel bağnazlık yüzünden odun yığınları üzerinde cayır cayır yakılan zavallıların öyküleri okul kitaplarında yazılıdır. Kitap yakma olaylarına 20'nci yüzyılda bile rastlandı. Almanya'da Naziler sakıncalı gördükleri kitapları meydanlara yığarak ateşe verdiler.

Bağnazlığın her çeşidi hem Doğu'da hem Batı'da yaşanmıştır. Uygarlığı insanlığın orta malı sayarsak, bilimin evrensel olduğunu bilirsek, önyargılardan kendimizi koruyabiliriz. Söz gelimi Birleşik Arap Emir delegesi Doktor Yafai, kitap yakmakla hem uygarlığa, hem bilime aykırı bir iş yapmış bulunuyor. İster Müslüman olsun, ister Hıristi-

yan, ister Yahudi, ister Budist; ister ateşe tapsın, ister suya; ister Türk olsun, ister başka ulustan, bir insan kitap yaktı mı insanlığa ters düşmüş olur.

Her kitabın yararlı ve aydınlatıcı olduğunu söyleyemeyiz. Kimbilir, belki de insanlık tarihi boyunca yazılmış kitapların çoğu, doğrulardan çok yanlışları dile getirmektedir; ama eğer yanlış olmasa, doğru var olabilir miydi?

Uygarlığın bir aşamasında insan, aydınlığın karanlıkla, güzelliğin çirkinlikle, olumlunun olumsuzla, artının eksiyle, hayatın ölümlle, gençliğin yaşlılıkla var olabileceğini kavradı. Şimdi bize yalın gibi gelen bu mantığı benimsemek için binlerce yıl kuşaktan kuşağa düşünenin yöntemleri geliştirilmiştir.

20'nci yüzyıl insanı, bilimsel doğruyu gerçek saymakta; ama bu doğru yine bilimsel yöntemlerle yalanlandığında gerçek olmadığı anlaşılmaktadır. Uygarlığın ilerlemesi ve insanlığın gerçeğe doğru yolculuğu da böylece sürüp gitmektedir.

Kitap yakarak bu yolculuğa katılmak olanaksızdır.

İnsanlık tarihinin her aşamasında yazılmış, sakıncalı sayılmış, ya da yanlışlığı kanıtlanmış kitaplar da özenle korunmalıdır ki nereden başlayıp nereye doğru yürüdüğümüzü bilelim.

Eğer her kişi, her toplum, her devlet kendine göre sakıncalı ve ters gördüğü kitapları yakmaya kalksaydı, insanlığın

geçmişiyse birlikte bugünkü uygarlık da kül olup giderdi.

(İlhan Selçuk 2 Ekim 1984 Cumhuriyet)

Tuhaf Bir Konferans

“...Konferansta söz alan sayın Abdabili doktorun, “**Halifelîği İslamiyet düşmanı Avrupalılar kaldırdı**” deyip, kürsüde kitap yakmasına gelince, eğer bilerek yaptı ise, biz buna doğrudan doğruya Atatürk'e karşı göze alınmış terbiyesizce bir saldırı diyeceğiz.

Evet, Halifelîğin yeri İstanbul'da idi. Halifelîği de Avrupalılar değil, Avrupalılara karşı Atatürk kaldırmıştı. Avrupalılar Halifeyi canları gibi koruyorlardı. Çünkü böylelikle geri kalmış İslam ülkelerini Halife aracılığı ile el altında tutacaklarını, onları daha rahat sömüreceklerini umuyorlardı. Bunu böylece gören Atatürk, yüzyıllardır Türk ulusuna yük olduğunu bildiği Halifelîği kaldırırken, önümüze yepyeni ufuklar açıyordu.

Hiçbir Türk üyenin çıkıp da Abdabili sayın doktorun sözlerini yanıtlamasını üzücü bulduk. Ama, Atatürk'ten günümüze ne kaldı diyeceksiniz.

Dilerim aldanıyorumdur.

NADİR NADİ (3 Ekim 1984 Cumhuriyet)

Türk Tabipleri, bu çirkin davranışı yanıtlamakta geç mi kaldılar?

Cumhuriyet gazetesinin 3 Kasım 1984 tarihli sayısında İlhan Selçuk'un köşesinde şunları okuduk:

“Haceteppe Tıp Fakültesi doktor ve stajyer doktorlarından bir mektup aldım. Genç hekimlerin adlarını saklı tutuyorum ve ne yazık ki mektubu kısaltarak yayınlamak zorunda kalıyorum.

“Sayın İlhan Selçuk,

Eylül ayı sonunda İstanbul'da “İslam” sıfatı taşıyan bir tıp kongresinde yapılanlara ve söylenenlere, bilim namusu ve gerçek sevgisi uğruna tepki göstermeden edemedik. Aşağıdaki mektup metnini ortaklaşa imzalıyor, söz konusu kongreyi kınıyoruz. Nedense basına kapalı bir oturumla başlayan, Başbakanın besmelesiyle açılan, yüksek resmi makamların destek mesajlarını alan bu kongreden tepsi içinde törenle kitap yakılması gibi bilimsel düşüncüye aykırı bağnazlık gösterilerinin egemen olması utanç vericidir. Kongreden sunulan bildiriler ve yapılan konuşmalar ise yobazlığın ve şarlatanlığın gülünç örnekleridir

Böyle bir toplantıya, tıp ve üniversite-

Bilimsel Vecizeler:

dışında kimseyle cinsel ilişkide bulunmaz.

Dr. Ahmed Şevki El-Sanfancari:

● Tarihciler, eski müslümanların daha temiz olduklarını bildirmişler, şimdikiler pek değil...”

Suudi Arabistan Abdulaziz Üniversitesi'nden Dr. Faysal İbrahim Zail:

● İslâm'da evlilik şarttır. Hazreti Peygamber, itaat edecek kadını seçin demiştir.

Tunuslu Dr. Salim Ammar:

● Dini tedavi iyi sonuçlar verir.

Mısırlı Dr. Cemal Abdulazim:

● Doktor fanatik olmadan çok iyi bir din adamı olmalıdır.

ABD de yaşayan Pakistanlı Prof. Dr. Beşer Ahmed:

● Kuran incelenirse kimsenin depresyon dışı olmadığı görülür. Kurana göre Musa bile depresyonda imiş.

Mısırlı Dr. Taha Beşer:

● Kuranın 49 dan fazla suresi kafa, 120 den fazla suresi de kalple ilgilidir.

Türkiye'den Prof. Dr. İ. Doğramacı:

● Anne sütü çocuğu hastalıklardan korur, dolayısıyla ölüm oranları azalır. İslamın 1400 yıldan beri önem verdiği sütün değerini Dünya Sağlık Örgütü yeni kabul etmiştir.

lerimiz topluluğunda hiçbir tepki gösterilmemiş oluşu da, üniversitelerimizin bugünkü durumunu göstermek bakımından geçucüdür. Bizler olayın suskunlukla geçiştirilmek istenmesini kabullemiyor, böyle bir tutumun gelecekte daha vahim gelişmelere zemin hazırlamasından korkuyoruz."

Yazı uzayıp gider. Ve konferansa birer bildirim gibi ele alınan konuların bilimsel yanıtları verilir. "Yeni Olgu" dergisinin Ekim sayısında "Kitap Yakma" olayına geniş yer verildi. Başta Yaşar Kemal'in bir yazısı var.

"Homongolos kafa"

"..İşte böyle oluruz. Günden güne toprak ölür, günden güne işsizler, açlar ordusu büyür... İşte böyle olur kardeşler, böyle... Tarihin en büyük devletinden homongolosluğa kadar ineriz. İşte böyle kardeşler bir an Türkiye'yi de lekeleriz, onun köklü kurumlarını da lekeleriz. Bir milletin karnına homongolosluk belası girmesin bir kere.

Homongolos bağnazdır. Homongolos yirminci yüz yılda Ortaçağ kafasını tutturmaya çalışan acayip bir yaratıktır. Bir milletin buhranlı anlarında o milleti çürütecek kadar etkili olabilir..."

Aynı derginin aynı sayısında Atilla S. Canersen yazısında şöyle diyor.

"Kitapları Çağaloğlu Hamamında Yakınız"

"Garip bir toplumda yaşıyoruz. Bir yandan okuma yazma seferberlikleri yapıp, "Oku, okut, kitabı sev" kampanyaları açılıyor, dünyada en az kitap okuma oranına sahip ülkeler arasında olmamızdan yakınıyor. Diğer yandan ise sayın Ahmet Taner Kışlalı Kültür Bakanı iken bastırılmış ve daha sonraki iktidarlarca ve bugün "sakıncalı", "zararlı" görülmüş 118.000 kitabın Kültür Bakanlığı depolarında yakılmak üzere "tutuklu" bulunduğunu öğreniyoruz. Sayın Bakan bir demecinde kanunlar karşısında boynunun kıldan ince olduğunu belirterek mahkeme kararını beklediğini belirtiyor. Daha sonra da müthiş "demokrat" bir tavırla, "kitap yakıcısı sıfatına uğramamak için" (hani özürü kabahatinden büyük derler ya) "suçlu" kitapları yakmayacağını, tam bir "liberal" (!) anlayışlarının bir ürünü olan ve Keynes'e taş çıkartan "ekonomik" bir faydacılıkla çözümünü buluyor: Kitapları SEKA'ya vermek. (bakanı bu tavrından dolayı alkışlarız!)"

Ne tesadüf (?) 3 Ekim 1984 tarihli

Tercüman gazetesinde sayın Ergun Göze'nin yazısında da benzerlik var.

"Yakılacak kitap"

Asırlarca kitaplar yakılmıştır. Hem de Müslümanlar tarafından değil ve fakat Hıristiyanlar tarafından Türkiye'de de son günlerde Kültür Bakanlığı deposundaki kitapların yakılıp yakılmayacağı meselesi ortaya atılmıştır. Aslında bu sun'i bir meseledir. Zira Türkiye'de kitaplar yakılmaz ve fakat kâğıt hamuru olmak üzere kâğıt fabrikasına gönderilir. Bu şekil muhakkak ki çok daha iktisadi ve akıldır.

Aynı açıdan

İstanbul 3. İslam Tıp Konferansına katılan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Sağlık Temsilcisi Dr. Kaya bekiroğlu da, "bir kongrede, bir doktorun kürsüye çıkarak kitap yakmasını nasıl karşılıyor-sunuz?" sorusuna "Fena karşılamamak lâzım" yanıtını verdi. Sözlerini "Ayıp bir şey değil" biçiminde sürdüren Dr. Bekiroğlu, "belki hoş karşılanmayan bir hareket kabul edilebilir. Bu hareketi abartmamak gerekir. Kitabı yakmakla, Batı'yı bırakıp kendi kaynaklarımıza dönelim demek istiyor." dedi.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanımız diyor ki

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mehmet Aydın, kitap yakılması konusundaki görüşlerini şöyle açıkladı:

"Kitap yakılması doğru değil. Kitap yakılmasına taraftar değilim. Ben de kitap

Günümüzün evrensel tıbbı, ileri teknolojiden yararlanarak harikalar yaratırken ilkel yöntemler salık verilebilir mi?

yazıyorum. Birisi de benim kitabımı yaksa iyi mi? Yanlış bir davranış, olması gerekirdi."

Dünya basını da ilgi gösterdi Konferansa. Bunların en ilginç Ürdün'de yayınlanan "El Rey" gazetesinin 4 Ekim 1984 tarihli sayısında "Ayıptır Beyler" diye haykıran Dr. Abdullah El Hatib'in yazısıdır kuşkusuz.

"Ayıptır Beyler"

"İtiraf edeyim ki İstanbul'da toplanan İslam Tıp Kongresi ile ilgili olarak Uluslararası Haber Ajansları'nın verdiği bir haberi okuyunca çok şaşırdım. Haber şu: Kongreye katılan Arap ülkelerinden birinin temsilcisi, İslam tıbbının başarılarnın inkâr ettiği gerekçesiyle bir yabancı'nın yazdığı kitabı toplantı sırasında yakmış ve kongreye katılanlar tarafından uzun uzun alkışlanmış!..

Bu tür bir gösteri beni çok şaşırttı. Böyle bir davranış İslam düşünce tarzının yüceliğine aykırıdır. Görünen odur ki, bu gösterinin hazırlığı çok önceden düzenlenmiştir; kurban edilecek kitabın yakılacağı tepsi kongrenin yapıldığı salonda hazır bulundurulmuştur. Bu toplantı salonunda dünyanın dört bir yerinden gelen gözlemciler ve basın mensupları vardı. Bunlar yapılan bu davranışı, dehşet verici, şaşırtıcı bir haber olarak dünyaya yaymakta gecikmediler. Bu durumda acaba 20. yüzyılda mı yaşıyoruz diye kendime sormak elbette ki hakkımdır. Ortaçağda mı yaşıyoruz?

Şimdi bu tür bir davranış alkışlayan saygıdeğer baylara şunu sormak gerekir: Tıp bilimi ile uğraşan kimselere böyle bir davranışın ne gibi yankıları olacağını düşündünüz mü? Onların, okunması gereken bir kitabın neden yakıldığı konusundaki görüşlerin neler olabileceğini; geri kalmışlığımızı yalnızca tıp âlemine münhasır olmayıp, görüldüğü gibi her alanı kapsadığı gerçeğini de göstermiyor mu? Şu yakma olayını haklı gösterecek hiçbir gerekçe yoktur. Keşke bu kitap yakma olayı gizli kapaklı yapılsaydı! Bu tür bir davranış bilim adamlarına yakışmaz. Keşke bu olayı alkışlayanlar arasında Arap hekimler bulunmasaydı! İnanın, bu davranışın tanımını yapamıyor, sorunu okurlara bırakıyorum."

Yazıyı Cumhuriyet gazetesindeki köşesine aktaran Sayın Oktay Akbal'ın bir sorusu var, biz de merak ediyoruz;

"Ürdünlü hekim Abdullah El Hatib' in sözlerine şunu eklemek istiyorum: Bu kitap yakma olayını alkışlayan Türk hekimleri kimlerdi?"

1984'ÜN SON AYLARI KONGRELERLE GEÇTİ

20. Nörolojik Bilimler Psikiyatri Kongresi

23 Eylül 1984 tarihinde 20. Nörolojik Bilimler Psikiyatri Kongresi, Çelik Palas Oteli'nde toplandı. İstanbul Üniversitesi ve Ege Üniversitesi Tıp Fakülteleri öğretim üyelerinin de katıldığı konuşmalarda özellikle uyuşturucu madde kullanımına değinen bilim adamları, uyuşturucu madde kullanım oranının gün geçtikçe artmakta olduğunu açıkladılar.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Turan Örnek, "Bursa da ilaç kullanımının bilinçsiz olduğunu" belirtirken, özellikle bağımlılık yapan maddeler konusunda Bursa'nın ülkemizin diğer illerine oranla önde geldiğini vurguladı.

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Aysel Ekşi de: "İstanbul Üniversitesi'nde öğrencilerin yüzde 6'sının esrar, yüzde 20'sinin de uyuşturucu ilaç kullandığını" söyledi.

5. Türk-Fransız Kanser Günleri

İnsanlığın tütün ve alkolden vazgeçmesi halinde, kanser oranının yüzde kırk oranında azalacağı bildirildi.

Her yıl ekim ayı içinde tekrarlanan "Türk-Fransız Kanser Günleri"nin beşincisi bu yıl 4 Ekim 1984 günü Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde düzenlendi. Beş Fransız profesörünün de katıldığı bilimsel toplantıda Türkiye'de yüz bin kanser varsa, tütün ve alkolden vazgeçilmesi halinde bu sayının 60.000'e ineceği belirtildi.

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Radyoloji Kürsüsü Öğretim Üyesi ve Oturum Başkanı Profesör Reha Uzel, Bağırmanın ve çok konuşmanın gırtlak kanserine neden olduğunu açıkladı.

Profesör Reha Uzel, özellikle kırsal kesimde gırtlak kanserlerine daha sık rastlanıldığını söyleyerek şöyle devam etti.

"Fransa ve Türkiye arasında sayılı ortak noktalardan biri de, her iki ülkede gırtlak kanserlerinin dünya istatistiklerine

göre fazla olmasıdır. Gırtlak kanserleri özellikle köylüler arasında yaygın olarak görülüyor. Çünkü, kırsal kesimde kişiler geniş araziler üzerinde birbirlerine bağırarak konuşmaktadırlar. Ayrıca, hem Fransa'da, hem de Türkiye'de kişiler genç yaşta alkole başlamakta, tütün ve bunun gibi zararlı şeylere alışmaktadırlar."

5. Türk-Fransız Seminerinde gırtlak kanserlerini tedavide ve teşhiste en son gelişmeler anlatıldı. (Cumhuriyet)

"Dünya Gıda Günü"

16 Ekim'de kutlanacak

Dünya Gıda Günü 146 ülkeyle birlikte Türkiye'de de 16 Ekim Salı günü İstanbul'da ilk kez Ticaret Odası'nda düzenlenen bir törenle kutlandı.

"Dünya Gıda Günü" dolayısıyla Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na İstanbul'da düzenlenen semineri, Vali Nevzat Ayaz açtı.

Seminere bir bildiri sunan Marmara Araştırma Enstitüsü Beslenme ve Gıda Teknolojisi bölümünden Dr. Vural Yiğit Türkiye'de üretilen gıda maddelerinde tüketiciye ulaşıncaya kadar meydana gelen bozulma ve kayıpların iyimser bir tahminle yüzde 25-30 civarında olduğu söyledi. Yiğit kayıp Türkiye'yi bir daha besleyecek kadar büyük olduğunu vurguladı.

Dünya Ortopedi ve Travmatoloji Kongresi

Londra'da düzenlenen ve 132 ülkeden 800'e yakın bilim adamının katıldığı Ortopedi ve Travmatoloji Kongresi Türk Profesörü Veli Lök kongreye sunduğu tebliğinde, felçli hastaları cihazsız yürütmeyi başardığını tüm dünyaya duyurdu.

Ortopedi ve Travmatoloji Uzmanı Prof. Dr. Veli Lök, 13 yıl önce başladığı çalışmalarını başarıyla sonuçlandırıldığını ve bu çalışmaları sonucunda hastaları cihazsız yürütebileceğini açıkladı.

1 Ekim 1984 günü başlayan ve 5 gün süren Dünya Ortopedi ve Travmatoloji Kongresi'nde, dünyada çocuk felci hastalığının günümüzün en büyük sorunlarından birini oluşturduğunu ifade eden Türk bilim adamı Prof. Veli Lök, cihaz yardımıyla yürüyebilen hastaları cihazsız yürütmeyi başaran 13 yıllık çalışmasını örnekleriyle anlattı. Prof. Dr. Veli Lök ilk kez yabancı bir ülkeden dünyaya seslendiği tebliğinde şu bilgileri verdi:

"Ağır felçli çocuklarda ve yetişkin hastalarda cihaz taşımak zorunluluğunu ortadan kaldırmayı amaçlayan çalışmam 13 yılın ürünüdür. Gerçekleştirdiğim bir dizi ameliyat sonucunda, 300'ün üzerinde felçli ve cihaz yardımıyla yürüyebilen hastayı cihaza ihtiyaç duymadan yürütmeyi başardım. Bu hastalar ameliyat olmadan önce ya elleriyle dizlerini tutarak ya da bir cihaz yardımıyla yürüyebiliyorlardı. Diz altındaki kemikte yapılan bir operasyon ve güçsüz bacakta devam eden bir seri ameliyat sonucunda, hasta bir kaç gün içinde ayağa kalkıp cihazsız yürüyebilmektedir. Bu ameliyatları hiç kasi olmayan hastalarda da başarıyla gerçekleştirdim. Ameliyat için en uygun yaş 12 olmakla beraber bu ameliyatlar ileri yaşlarda ki hastalara da uygulanabilir." (GÜNEŞ 2 Ekim 1984)

Ulusal Romatoloji Kongresi

İstanbul Romatizma Derneği tarafından düzenlenen Ulusal Romatoloji Kongresi 3 Ekim 1984 günü Marmaris'te başladı. Açılışta konuşan İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Romatoloji Bilim Dalı Başkanı Prof. Nihat Dilşen, ülkemizde 5 milyon romatizmalı bulunduğunu belirtti.

Psikoloji Haftası

Türkiye'de ilk kez düzenlenen "Psikoloji Haftası" 15 Ekim 1984 günü başladı. Psikologlar Derneği'nce gerçekleştirilen ve 19 Ekim cuma gününe kadar süren hafta boyunca, psikoloji bilimi ve uygulama alanları konularında bilgiler verildi. Psikologlar Derneği Başkanı Lerzan Kakçoğlu, "Amacımız psikologlar olarak Türkiye çapında faaliyet gösterebilmektir. Derneğimiz bin üyesi dışında, binlerce psikolog, çeşitli sektörlerde görev yapmaktadır. Hafta ile mesleki bir dayanışma yapmanın yanı sıra, psikolojik rahatsızlıkların tedavi olasılığının çok yüksek rahatsızlıklar olduğunu halka iletmeyi de amaçlıyoruz" dedi.

4. Ulusal Kardiyoloji Kongresi

4. Ulusal Kardiyoloji Kongresi 9 Ekim 1984 günü İzmir'de toplandı 3 gün süren kongreye 16 sı yabancı toplam 200 bilim adamı katıldı. 92 serbest bildirim sunuldu ve 228 konuşma yapıldı.

Kongrede İstanbul Tıp Fakültesi Hipertansiyon Polikliniği'nde gerçekleş-

tilen bir araştırma sonucu ülkemizde hipertansiyonun kadınlarda daha sık görüldüğü ortaya çıkarıldı. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Aykan Canberk, ülkemizde her beş kişiden birinde yüksek tansiyon görüldüğünü belirterek, "Kalp hastalıklarının nedeni büyük oranda yüksek tansiyondur ve kalp hastalıklarından ölümde yüksek tansiyon başta gelmektedir" dedi.

IV. Ulusal Kardiyoloji Kongresi'ne bir tebliğ sunan İstanbul Tıp Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Aykan Canberk, Hipertansiyon polikliniğinde 1500 hasta üzerinde yapılan incelemelerde, kadın hastaların yüzde 70'inde hipertansiyon bulunduğunu, erkeklerde ise bu oranın yüzde 30 olduğunu söyledi. 1500 kişilik hasta grubunda yüzde 60 oranında "ailevi istidat" bulunmasının çok ilginç olduğunu belirten Canberk, şöyle konuştu:

"Bu rakam çok büyüktür. Ailesinde yüksek tansiyon olan kişilerin kendilerine çok dikkat etmeleri, sigara, alkol, aşırı beslenme gibi risk faktörlerinden kaçınmaları gerekmektedir."

IV. ulusal Kardiyoloji Kongresi'ne Katılan E.Ü. Tıp Fakültesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Cüneyt Türkoğlu, şu bilgileri verdi:

"Enfarktüs, kalbi besleyen damarın pıhtı nedeniyle tıkanmasıdır. Tıkanan damarın altındaki kısım kan alamayınca, hayatini kaybeder. Biz, erken bir girişimle ilaç vererek bu pıhtıyı eritiyoruz. Bu yöntemin başarı oranı yüzde 76, ilacın risk oranı da binde bir ikidir. Bu risk ise, hastanın bünyesinden kaynaklanır. Tedavide başarıyı etkileyen en büyük faktör, tedaviye başlama zamanıdır. Enfarktüstün altı saat içinde uygulanırsa başarı oranı artar. Aksi takdirde pıhtı sertleşir ve ilaç ile parçalanamaz, eritelemez."

Pıhtının eritilmesine ve parçalanmasına etki eden "Streptokin" adlı bir ilacın enfarktüslü hastanın bacak damarından kateter denilen ince bir boruyla verilmesiyle bu yöntemin uygulandığını anlatan Doç. Dr. Cüneyt Türkoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Röntgen ile işlemi izlersiniz. Bu ince borunun içinden verilen ilaç röntgende görülen tıkanıklığı açtıysa pıhtı eritilmiş demektir, kan buradan akışını sürdürür. Daha sonra da pıhtılaşmayı önleyici ilaçlarla tedavi sürdürülür."

İlaçla pıhtıyı eritme yöntemini diğer yöntemlerle kıyaslayan Doç. Türkoğlu, "Hastanın birtakım yağlı ve kolesterol maddeleriyle daralmış olan kalp damarını

açmak için balon kullanılır, oysa ilaç pıhtı ile tam tıkanmış olan damarı açmada kullanılan bir yöntemdir. Tam tıkanmış olan damarın aynı zamanda daralmış olup olmadığını anlamak için, yine ilaç yöntemi önce başvurulması gereken bir yöntemdir" biçiminde konuştu.

Haydarpaşa Hastanesi Göğüs Cerrahisi Kardiyoloji Servisi Şefi Sami Ünal, Koroner damar tıkanmalarını cerrahi müdahaleye gerek kalmadan ilaç vererek açma yönteminin dünyada çok yeni ve henüz deneme safhasında olduğunu belirterek şunları söyledi:

"Ancak bu yöntem enfarktüs geçiren bir hastanın ölüm oranını yüzde 20'den yüzde 2'ye indirebilen bir yöntemdir. Biz, hastanemizde bu yöntemi 35 hastaya uyguladık. 35 hastanın 22'sinin tıkanmış kalp damarları açıldı ve hiçbirisi ölmedi.

Başarılı vakalarda ölüm sıfır olmakta, 35 hastayı göz önüne aldığımızda da başarı oranı yüzde 70 olmaktadır.

4. Avrupa Parazitoloji Kongresi

34 ülkeden 500'e yakın bilim adamının katıldığı 4. Avrupa Parazitoloji Kongresi 15 Ekim 1984 günü İzmir'de başladı. Dört gün süren kongrede parazitler hastalıklarının yeni teşhis ve tedavi yöntemleri tartışıldı.

Kongreye katılmak üzere İzmir'e gelen İngiliz Dr. P.C. Garnham, üçüncü dünya ülkelerinde sıtmanın yaygınlığını "çok korkunç" sözcüğü ile nitelendirdi. Kongre ve Türk Parazitoloji Derneği Başkanı, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden Prof. Dr. Şevket Yaşarol:

"Dünyada 300 milyon sıtmalı insan bulunmaktadır. Bu kongrenin temel konusunu da sıtmaya karşı geliştirilen önlemler ve tedavi yolları oluşturacaktır" biçiminde konuştu. Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü ve Sıtma Daire Başkanı Dr. Utku Ünsal, "Türkiye'de sıtma Adana'da var. Asya'dan bize geliyor ve buradan Avrupa'ya geçme ve yayılma tehlikesi küçük birer ihtimal de olsa söz konusudur" dedi.

Dr. Utku Ünsal, Sağlık Bakanlığı bütçesinden yılda yalnız sıtma ile ilgili olarak 5 milyar lira, yani bütçenin yüzde 4'ünün harcandığını belirterek, tüm parazitler hastalıkları için harcanan paranın da yılda 30 milyar lirayı geçtiğini sözlerine ekledi.

Ayrıca dünyada ilk kez bu kongrede açıklanan sıtma aşısı ve bu aşı ile ilgili olarak yapılan deneyler de önemli bir tartışma konusu oluşturdu.

Kongre Başkanı Prof. Dr. Şevket

Yaşarol, "Yurdumuz parazitler hastalıklarının yaygın bulunduğu bir ülkedir. Özellikle doğu bölgelerimizde bu hastalıklar yüzde 96'ya değin varmaktadır. Türkiye'de ise ortalama olarak her dört kişiden üçünde parazit saptanmıştır" dedi.

Prof. Dr. Yaşarol sözlerini şöyle sürdürdü:

"Yurdumuz pek çok ülke gibi parazitler hastalıklarının yaygın bulunduğu bir ülkedir. Özellikle doğu bölgelerimizde bu hastalıklar daha yüksek oranlarda görülmektedir. Teşhis ve tedavileri çok kolay olmasına rağmen yurdumuz bu hastalıklara karşı örgütlenmiş değildir. Hastanelerimizde ve laboratuvarlarımızda çalışacak parazitoloji uzmanı yetiştirmek zorundayız. Türkiye'de adetleri 50'yi bulan parazitoloji uzmanları daha çok üniversitelerde görev yapmaktadır. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı teşkilatında henüz yeteri kadar parazitoloji uzmanı yoktur."

Türkiye'de insan parazitörlerinin bölgelere göre yayılış oranını saptayan bir çalışmanın sonuçlarını da açıklayan Prof. Dr. Yaşarol, Marmara Bölgesi'nde her yüz kişiden 10-38'inde parazit görüldüğünü belirterek, "İç Anadolu Bölgesi'nde her 50-75 kişide, Ege Bölgesi'nde her 12-40 kişide, Akdeniz Bölgesi'nde her 55-80 kişide, Doğu Anadolu Bölgesi'nde her 60-94 kişide, Karadeniz Bölgesi'nde her 54-94 kişide, Güney Doğu Anadolu Bölgesi'nde de her 64-96 kişide parazite rastlanmıştır. Yüzdelerin ilk sayıları kentleşmiş yörelere, ikinci sayı da kırsal alanlara yöneliktir" biçiminde konuştu.

28. Ulusal Tıp Kongresi

Türkiye Tıp Akademisi tarafından düzenlenen 28. Ulusal Türk Tıp Kongresi Bursa Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu salonunda 25 Ekim 1984 günü başladı.

Üç gün süren kongreye katılan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mehmet Aydın, hekim ve sağlık personeli sayısının yetersiz olduğunu belirterek, "doktor sayısı ülkemizde malesef çok az ama bu konuda kaygıya gerek yok. Çünkü değerli hocalarımız iyi doktorlar yetiştiriyorlar" dedi.

Hekimlerin büyük şehirlerde yoğunlaştığını ve doktorların tayinlerinin büyük kentlere yapılması için başvuruda bulduklarını belirten Bakan Aydın, buna çözüm olarak, "mecburi hizmet yasasının" getirildiğine değindi. Aydın, "Bu yasa olaya biraz çözüm getirir. Yasada bazı değişiklikler yapılması gerektiğini kabul ediyorum. Ancak temel olarak